

NAAM Jacobus CRAANDIJK (1834-1912)

PERSONALIA

geboren: 7 september 1834, te Amsterdam
overleden: 3 juni 1912, te Haarlem
partner: gehuwd met Anna Geertruida Ballot († 28-10-1914)
familie: 3 kinderen; hij was zoon van Pieter Hendrik Craandijk en Maria van Coppenaar

OPLEIDING

proponent: 1858
overig:

PORTRET Doopsgezind Jaarboekje 1915, t.o.p. 21; groter in: Doopsgezinde Bijdragen, 1912, tussen p. 212&213

LOOPBAAN als predikant en in sommige overige functies

AMBT/FUNCTIE	PLAATS/GEMEENTE/INSTELLING	DAG	MND	JAAR	TOT	DAG	MND	JAAR
predikant	Borne	13	mrt	1859	-	4	mei	1862
predikant	Rotterdam	18	mei	1862	-	27	apr	1884
predikant	Haarlem	11	mei	1884	-	11	nov	1900

PUBLICATIES

BOEKEN

- Zestal preeken, nagelaten door A. Ballot, in leven Leeraar bij de Doopsgezinde Gemeente te Hengelo Ballot, Antonie / J.D. Sybrandi / 1872
- [Het Nederlandsch zendelingennootschap in zijn willen en werken](#) / 2e dr / Wyt / 1869 - (twee identieke titels) [google books]
- [Eene godsdienstige viering van het vijftigjarige bestaan onzer onafhankelijkheid](#) : feestrede den 15den November 1863 uitgesproken ... te Rotterdam / Altman / 1863 [google books]
- 1 Petr. I : 24, 25 : het vergankelijke van al het aardsche en het onvergankelijke van het Evangelie / Roosenburg / 1875
- [lets uit de geschiedenis der Nederlandsche Doopsgezinden](#) / Misset / 1889 (twee identieke titels) [google books]
- Rotterdamsche historiebladen ; 3e afd., 1e dl.: Genealogische aantekeningen en levensbeschrijvingen Fruin, R. / Nijgh & Van Ditmar / 1880
- Rotterdamsche historiebladen ; 2e afd., 1e dl.: Geschiedkundige stukken Fruin, R. / Nijgh & Van Ditmar / 1876
- Levensbericht van Dr. Jan Hartog / Leiden / 1905 (SK 2488)
- Recensie door J. Craandijk van Vos, K.: de Doopsgezinde Gemeente te Rotterdam / Rotterdam / 1907 in: Bijdragen tot de geschiedenis van het kerkelijk leven te Rotterdam in Teylers Theologisch Tijdschrift VI, 1 (SK 2506)

ARTIKELN

- [Eenige mededeelingen uit het resolutieboek der Doopsgezinde gemeente te Rotterdam. 1771-1801](#) / Doopsgezinde Bijdragen 1864, p. 102-123 / 1864 [delpher]
- [lets over den tegenwoordigen stand van zaken te Dordrecht](#) / Doopsgezinde Bijdragen nieuwe serie 1, 1867, , p. 156-157 / 1867 [delpher]

- [Nog iets over de Dordtsche zaak](#) / Doopsgezinde Bijdragen nieuwe serie 3, 1869, p. 125-128 / 1869 [delpher]
- Het vergankelijke van al het aardsche en het onvergankelijke van het evangelie. Rede uitgesproken ter gedachtenis van het 100 jarig bestaan van het kerkgebouw der Doopsgezinde Gemeente te Rotterdam, 30 mei 1875 / Rotterdam / 1875 (SK 2307)
- De doopsgezinde hofjes / [De Haarlemsche hofjes; 26 lichtdrukken met bijschriften....](#) / Haarlem / 1904 (SK 2482) [delpher]
- Een en ander uit oude familiepapieren / Doopsgezind Jaarboekje / 1910 (SK 3212)
- Bij het portret: Ds. G. ten Cate / Doopsgezind Jaarboekje / 1911 (SK 3223)
- Francken Az., W & J. Craandijk: Een dagbladdiscussie over de zending, bepaaldelijk op Java / Geloof en Vrijheid IV / 1870 (SK 6563)
- De vereischten der kanselwespreekendheid voor onzen tijd / Geloof en Vrijheid VIII / 1874 (SK6592)
- [Recensie door J. Craandijk van:](#) Havard (H), De bedreigde grenzen: Een togt door de provinciën Friesland, Groningen, Drenthe, Overijssel, Gelderland en Limburg, door Henry Havard in: De Gids XLI / 1877 (SK 10120) [dbnl]
- Over kalk en nog wat : iets uit de berekeningen van de grafelijkheid van Holland, over het jaar 1345 / In: Bijdrage voor vaderlandsche geschiedenis en oudheidkunde, 4e reeks; vol. 4 (1904), afl. 2 en 3 (SK 10305)
- Het verschil in de voorstelling van het ontstaan der Christelijke Kerk tusschen F.C. Baur te Tübingen en A. Ritschl te Bonn (afstudeerscriptie)

BRIEVEN

Den Haag, Nederlands Letterkundig Museum

- Brieven van Winkler, Johan / 1899
- Brieven aan Barger, G. / 1890

Amsterdam, Universiteit en Hogeschool van Amsterdam

- Brieven aan Witkamp, Pieter Harmen / 1886

Leiden, Universiteitsbibliotheek van Leiden

- Brieven aan Tideman, Jan / 1878
- Bijgevoegd: kopie van de lijst van geschriften, bijdragen enz. van J. Craandijk, samengesteld door Jero. De Vries in "Levensbericht van Jacobus Craandijk", overdruk uit de "Levensberichten van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden, 1912-1913"

OVERIGE BIJZONDERHEDEN

- Als student al moest ds. Craandijk niet veel van de moderne theologen hebben.
- Voor het Doopsgezind Studentengezelschap "E.T.E.B.O.N." organiseerde hij de jaarlijkse tochten, daarmee vooruitlopend op het door hem gestichte wandelgezelschap "Ähasverus". Talloos veel wandeltochten door het hele land heeft hij beschreven in zijn "Wandelingen"¹. Zie hiervoor ook de site: historischetopografie²
- In Rotterdam was hij ook gevangenispredikant
- en op 22 oktober 1863 deed hij verslag en hield hij de toespraak bij gelegenheid van de 49ste Algemeene Vergadering van het Bijbelgenootschap.
- Als afgevaardigde van Rotterdam werd ds Craandijk in 1875 benoemd tot bestuurder en later curator van de A.D.S., wat hij tot 1912 is gebleven.

- 47 Jaar lang was hij in allerlei functies actief voor het Nederlandsch Zendinggenootschap en op 14 juli 1897 mocht hij de feestrede uitspreken tijdens het Eeuwfeest van deze instelling.
- In 1879 was hij de organisator en de voorzitter van een samenkomst van de bestuurders van de A.D.S. in Amsterdam, waar de recente perikelen rond het toedienen van de doop besproken werden. ([Doopsgezinde Bijdragen 1880](#), p. 97-132 [delpher])
- Tevens was ds Craandijk lid van het Utrechtsch Genootschap en de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden.

BRONNEN

NAMEN BRONNEN	JG	NR.	DEEL	DG	MD	JAAR	PAG.	AFB.
Mennonite Encyclopedia [gameo] (lemma over Craandijk) +portret op online versie in gameo			I				p. 728	portret [gameo]
Doopsgezind Jaarboekje 1915 [uvaerfgoed] (I.M. of: levensbericht door J ^o de Vries) plus portret daaraan voorafgaand t.o.p., p. 21	14					1914	p. 21-29	portret t.o.p. 21 [uvaerfgoed]
De Zondagsbode [delpher] (herdenking door redactie)	25	32		9	06	1912	p. 127-128	
De Zondagsbode [delpher] (verslag begrafenis door B.P. Plantenga)	25	33		16	06	1912	p. 131	
Doopsgezinde Bijdragen [delpher] (necrologie plus fotoportret)						1912	p. 212-215	p. 212*213
¹ "Wandelingen door Nederland met pen en potlood" [dbnl] (alle 8 delen; de laatste heet "Nieuwe wandelingen...")								
² historischetopografie								

uit: [Doopsgezind Jaarboekje, 1915](#), t.o.p. 21;
ook in: [beeldbank AllardPierson](#) [uvaerfgoed]

uit [Doopsgezinde Bijdragen 1912](#)
tussen pag. 212-*213 [delpher]